

Asset Management	Veiligheidsmaatregel 'Sperren van de bewegingen' – Versie aannemer	Ref: WIT 1014-nl Versie: 01 Datum: 24/09/2021
-------------------------	--	---

Type document: WIT – WerkInstructie

Onderwerp: Veiligheidsmaatregel 'sperren van de bewegingen' – Versie aannemer

Domein: De bepalingen van deze werkinstructie zijn van toepassing op lijnen uitgerust met:

- laterale seininrichting;
- stuurpostsignalisatie en laterale seininrichting;
- stuurpostsignalisatie.

Opgesteld door: Ilse Festjens, I-AM.111

Versies		
Nummer	Datum	Omschrijving
1	24/09/2021	Opmaak van het document

	Auteur	Nagezien	Validering	Goedgekeuring
Naam:	Ilse Festjens	Simon Campet	Stéphane Michaux	Laurent Mockel
Functie:	Project Leader / Teamlead I-AM.111	Safety Coordinator I-AM.111	Manager I-AM.11	Head Of I-AM.1
Datum:	24/09/2021	24/09/2021		
Handtekening:				

Asset Management	Veiligheidsmaatregel 'Sperren van de bewegingen' – Versie aannemer	Ref: WIT 1014-nl Versie: 01 Datum: 24/09/2021
-------------------------	--	---

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1. KADER.....	5
2. VOORWAARDEN EN RICHTLIJNEN.....	5
2.1. BEVOEGD PERSONEEL	5
2.2. PRINCIPE.....	5
2.3. PROCEDURE "AANNEMER OF DIENSTVERLENER / INFRABEL"	6
2.4. INFORMATIE EN OPLEIDING VAN HET PERSONEEL VAN DE AANNEMER OF VAN DE DIENSTVERLENER.....	8

Asset Management	Veiligheidsmaatregel 'Sperrren van de bewegingen' – Versie aannemer	Ref: WIT 1014-nl Versie: 01 Datum: 24/09/2021
-------------------------	---	---

INLEIDING

Doel van de WIT Het doel van deze WIT is het bepalen van de voorwaarden en de richtlijnen van toepassing voor het personeel¹ van de aannemer/dienstverleners, van zijn eventuele onderaannemers of andere aangestelden voor de veiligheidsmaatregel 'sperrren van de bewegingen'.

Referentie naar andere reglementaire documenten Bundel 63 – Veiligheids- en gezondheidsmaatregelen bij het uitvoeren van opdrachten voor werken, leveringen en diensten.

Referentie naar andere documenten

Definities	Indringing type I	Men verstaat onder een indringing type I een tijdelijke indringing in de gevarenzone van een spoor, ontstaan door personeel en/of door licht en/of middelzwaar materiaal. Deze indringingen kunnen gemakkelijk ongedaan gemaakt worden. Het licht of middelzwaar materiaal kan handmatig en onmiddellijk uit de gevarenzone verwijderd worden.
	Materiaal	In de rest van de tekst refereert materiaal naar gereedschap en/of materiaal en/of naar de eventuele accessoires.
	Licht materiaal	Onder licht materiaal wordt verstaan materiaal dat manueel en onmiddellijk uit de gevarenzone kan verwijderd worden, door één persoon. De massa van het betrokken materiaal bedraagt maximum 35 kg.
	Middelzwaar materiaal	Onder middelzwaar materiaal wordt verstaan materiaal dat manueel en onmiddellijk uit de gevarenzone kan verwijderd worden, door maximum 4 personen. De massa van het betrokken materiaal (uitrusting en accessoires) dat uit de gevarenzone moet verwijderd worden bedraagt maximum 120 kg. Het materiaal moet zijn opgenomen op de specifieke lijst, "Lijst middelzwaar materiaal".

¹ In de rest van de tekst refereert personeel naar iedere fysieke persoon belast met de uitvoering van werkzaamheden/activiteiten in het kader van de uitvoering van de tussen de aannemer/dienstverlener en Infrabel overeengekomen overeenkomst (met inbegrip van zelfstandigen).

Indringing type II

Onder indringing type II wordt verstaan elke tijdelijke of bestendige hinder in de grensomtrek of in de nominale omtrek van het vrijruimteprofiel van een spoor in dienst:

- door een voertuig dat in de nabijheid werkzaam is, zowel wanneer het werktuig zich in de nabijheid van het spoor of op een nevenliggend spoor bevindt;
- door materialen of zwaar gereedschap waarvan de handmatige of mechanische behandeling moeilijk is, gezien hun massa of volume;

en waarvan de aanwezigheid in het vrijruimteprofiel van het spoor in dienst een risico inhoudt om een ernstig ongeval te veroorzaken bij een aanrijding door een trein dat rijdt op dit spoor.

V.B.U.W.

Verantwoordelijke Bediende voor de Uitvoering van het Werk, elke bevoegde werknemer in dienst van Infrabel of haar hulponderneming die de verantwoordelijkheden van een ploegbaas heeft, ten minste voor wat betreft de risico's eigen aan Infrabel in het algemeen en aan de spoorweginfrastructuur in het bijzonder alsook de toepassing van de veiligheidsmaatregelen.

**Leider van het Werk
(aannemer)**

Onder "leider van het werk" wordt verstaan, bevoegd personeel van de aannemer/dienstverlener die werkzaamheden of activiteiten uitvoert in de inrichting van Infrabel en op de spoorweginfrastructuur in het bijzonder en die de verantwoordelijkheden van een ploegbaas heeft, ten minste voor wat betreft de risico's eigen aan Infrabel in het algemeen en aan de spoorweginfrastructuur in het bijzonder en voor wat betreft de toepassing van de veiligheidsmaatregelen.

Opgeleid personeel

Onder opgeleid personeel wordt verstaan het personeel van een aannemer/dienstverlener die werkzaamheden of activiteiten in de inrichting van Infrabel en op de spoorweginfrastructuur in het bijzonder dient uit te voeren.

Asset Management	Veiligheidsmaatregel 'Sperrren van de bewegingen' – Versie aannemer	Ref: WIT 1014-nl Versie: 01 Datum: 24/09/2021
-------------------------	---	---

1. KADER

Deze WIT beschrijft de voorwaarden en de richtlijnen van toepassing voor het personeel van de aannemer/dienstverleners, zijn eventuele onderaannemers of andere aangestelden voor de veiligheidsmaatregel 'sperrren van de bewegingen'.

2. VOORWAARDEN EN RICHTLIJNEN

2.1. BEVOEGD PERSONEEL

Het sperrren van bewegingen behoort uitsluitend tot de bevoegdheid van veiligheidspersoneel van Infrabel en zijn hulponderneming (TUC RAIL) – personeel dat de veiligheidsrol van "Verantwoordelijke bediende voor de uitvoering van de werken" of "bediende van de beweging" uitoefent.

Het toezicht op de voertuigen en de werkposten wordt uitsluitend gegarandeerd door het personeel van Infrabel en/of TUC RAIL (bediende A,B,..). Deze taak kan in geen enkel geval worden gedelegeerd aan personeel van een externe onderneming

Het personeel van Infrabel en/of TUC RAIL neemt plaats ter hoogte van elk voertuig of werkpost, die een indringing type II veroorzaken of kunnen veroorzaken:

- zodanig dat hij permanent visueel contact heeft met de operator van het voertuig / verantwoordelijke van de ploeg aan het werk. Dit visuele contact wordt ontduubeld met een radioverbinding met de operator van het voertuig/ verantwoordelijke van de ploeg aan het werk;
- tijdens de verplaatsingen van het voertuig, indien dit technisch mogelijk is, neemt de bediende plaats in de stuurpost van het voertuig (rechtstreeks contact met de operator van het voertuig).

2.2. PRINCIPE

Onder sperrren van de bewegingen verstaat men een beveiligingsmethode dat de tijdelijke onderbreking van het spoorverkeer mogelijk maakt ter hoogte van de werkzone, door het gesloten houden van de seinen, die de werkzone omkaderen.

De activiteiten met een voorziene of een niet-voorziene indringing type I en/of II in de gevarezone of het vrijruimteprofiel van het spoor in dienst worden uitgevoerd tijdens de onderbrekingen van het treinverkeer op dit spoor.

Asset Management	Veiligheidsmaatregel 'Sperren van de bewegingen' – Versie aannemer	Ref: WIT 1014-nl Versie: 01 Datum: 24/09/2021
-------------------------	--	---

Men maakt onderscheid tussen de verschillende beveiligingsmethoden voor sperren van de bewegingen:

- de beveiligingsmethoden voor **gematerialiseerd sperren van de bewegingen**;
- de beveiligingsmethoden voor **niet-gematerialiseerd sperren van de bewegingen**.

Bij de beveiligingsmethoden van **gematerialiseerd sperren van de bewegingen**, wordt het gesloten houden van de seinen, die de werkzone omkaderen, verzekerd door:

- hetzij rechtstreeks en uitsluitend nemen van technische maatregelen door de leider van het werk of zijn afgevaardigde, aanwezig op het terrein;
- hetzij het nemen van technische maatregelen door de leider van het werk of zijn afgevaardigde, aanwezig op het terrein ter ondersteuning van de veiligheidsmaatregelen die worden genomen op het seinhuis.

Deze materialisatie (technische vergrendeling om herinschakeling te beletten) vermindert het risico op het openstellen van de seinen, die de werkzone omkaderen, (met hervatting van het treinverkeer) zonder vrijmaking van de gevarenzone (zonder toestemming van de leider van het werk).

Bij de beveiligingsmethoden van **niet-gematerialiseerd sperren van de bewegingen**, wordt het gesloten houden van de seinen, die de werkzone omkaderen, gegarandeerd door het nemen van technische maatregelen door een bediende, aanwezig in het seinhuis.

2.3. PROCEDURE “AANNEMER OF DIENSTVERLENER / INFRABEL”

2.3.1. Algemeen

De aannemer/dienstverlener (of afgevaardigde in de hoedanigheid van leider van het werk) volgt strikt alle bevelen/ instructies op die hem door de VBUW of door een afgevaardigde bediende van Infrabel worden gecommuniceerd.

De bevelen / instructies van de VBUW of van de hiertoe afgevaardigd bediende Infrabel hebben te maken met:

- de toelating om al dan niet in te dringen in de gevarenzone of het vrijruimteprofiel (aanvang van het werk of hernemen van het werk na doorrit van één of meerdere bewegingen);
- het terugtrekken (definitief of tijdelijk) uit de gevarenzone of het vrijruimteprofiel naar de uitwijkzone om opnieuw treinverkeer toe te kunnen laten.

Asset Management	Veiligheidsmaatregel 'Sperrren van de bewegingen' – Versie aannemer	Ref: WIT 1014-nl Versie: 01 Datum: 24/09/2021
-------------------------	---	---

Er dient te worden opgemerkt dat gedurende het tijdsinterval gelegen tussen de aankondiging van de trein en het moment van toelating om het werk te hernemen, elke activiteit, die een risico op indringing veroorzaakt, stopgezet wordt (effectieve onderbreking van het werk).

Daarom waakt de aannemer/dienstverlener (of hun afgevaardigde in de hoedanigheid van leider van het werk) over het strikt naleven van deze onderbreking en neemt hij de nodige stappen om een accidentele indringing van de gevarezone te vermijden.

2.3.2. Bijkomende richtlijnen voor de operatoren van voertuigen en machines

De volgende voorschriften zijn van toepassing op operatoren van voertuigen, gereedschap en/of machines die een risico op indringing type II kunnen veroorzaken:

- de operatoren werden opgeleid betreffende de risico's die verbonden zijn aan spoorwegvoertuigen in beweging, en meer in het bijzonder betreffende de gevolgen van een aanrijding van een spoorvoertuig met een werktuig;
- de operatoren kennen de veiligheidsafstanden, te respecteren tijdens het werk en tijdens de verplaatsingen van de voertuigen over/langs de sporen;
- de operatoren zijn op de hoogte van de veiligheidsmaatregelen, te respecteren tijdens de uitvoering van de werken volgens de toegepaste beveiligingsmethoden (respecteren van de grenzen van de werfzone, stopzetten van de activiteiten die een risico op indringing type II kunnen veroorzaken, stilzetten van de voertuigen, instellen van een technische afscherming, ...);
- de operatoren moeten alle activiteiten onderbreken wanneer de stabiliteit van de voertuigen en/of de gemanipuleerde lasten niet meer is gegarandeerd;
- de operatoren mogen een systeem van technische afscherming niet ontgrendelen zonder de formele toestemming van de leider van het werk (bediende Infrabel).

Bij werken zonder voorziene indringing binnen het vrijruimteprofiel van een spoor in dienst:

- de operatoren moeten de leider van het werk en/of de bediende, belast met het toezicht op de werken, op de hoogte brengen wanneer de omstandigheden van de uitvoering van de werken een indringing of een risico op indringing kunnen veroorzaken op het vrijruimteprofiel van een spoor in dienst;

2.4. INFORMATIE EN OPLEIDING VAN HET PERSONEEL VAN DE AANNEMER OF VAN DE DIENSTVERLENER

De aannemer/dienstverlener organiseert een opleidingstraject voor elke categorie personeel wat betreft de risico's van algemene aard op zijn eigen verantwoordelijkheid. Dit opleidingstraject moet voldoen aan de hieronder opgesomde minimale vereisten. Ter ondersteuning worden via www.infrabel.be opleidingsmodules ter beschikking gesteld die voldoen aan de minimumvereisten.

De aannemer/dienstverlener dient er eveneens voor te zorgen dat het opleidingstraject wordt uitgebreid naar de risico's die specifiek zijn, aangezien zij verband houden met de lokale bijzonderheden van de genoemde spoorweginfrastructuur. Ook alle risico's verbonden aan de eigen inrichting en bedrijfsactiviteit van de aannemer/dienstverlener en zijn aangestelden in de uitvoeringsketen worden in rekening genomen. De aannemer/dienstverlener blijft exclusief verantwoordelijk voor het geven van gepaste opleidingen inzake veiligheid en welzijn op het werk aan alle eigen werknemers, zijn onderaannemers en andere aangestelden en gebeurlijk hun werknemers.

2.4.1. Leider van het werk

Voor deze categorie van personeel, en voor wat betreft de risico's van algemene aard, dient de aannemer of dienstverlener, op zijn eigen verantwoordelijkheid, een opleidingstraject te organiseren dat a minima volgende reglementaire domeinen omvat:

1. E-learning "Veilig werken bij Infrabel";
2. Eenheid 61 – Veiligheid van het personeel - Risico's teweeggebracht door spoorvoertuigen in beweging;
3. Eenheid 62 – Veiligheid van het personeel - Bedienden aan het werk / Lid van de ploeg aan het werk in de verschillende beveiligingssystemen.

2.4.2. Ander personeel

Het ander personeel valt onder 'opgeleid personeel'. Voor deze categorie van personeel, en voor wat betreft de risico's van algemene aard, dient de aannemer of dienstverlener, op zijn eigen verantwoordelijkheid, een opleidingstraject te organiseren dat a minima volgende reglementaire domeinen omvat:

1. E-learning "Veilig werken bij Infrabel";
2. Eenheid 61 – Veiligheid van het personeel - Risico's teweeggebracht door spoorvoertuigen in beweging;
3. Eenheid 62 – Veiligheid van het personeel - Bedienden aan het werk / Lid van de ploeg aan het werk in de verschillende beveiligingssystemen.